

REFERAT Byrådet 2022 til 2025 d. 27-11-2025

Mødedato Torsdag d. 27. november 2025 kl. 18:00

Mødested Dannemare Forsamlingshus, Bygaden 53A, Dannemare

Mødedeltagere Holger Schou Rasmussen, Vibeke Grave, Martin Boesen, Michael Knudsen, Thomas Østergaard, Muj Berisha, Steffen Rasmussen, Ann-Britt Lærkedahl, Gry Hernø, Lasse Falster, Klaus Svensson, Diana Leicht Christensen, Eric Steffensen, Tine Vinther Clausen, Merete Meyer, Knud Knudsen, Vagn Pedersen, Jesper Volmer, Lars Christiansen, Henning Rasmussen, Marie-Louise Brehm Nielsen, Henrik Jacobsen, Per Kim Nielsen, Leo Christensen, Birthe Lauridsen

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Budgetopfølgning 30. september 2025.....	4
Endelige takster 2026, Børneområdet.....	8
Oliepristillæg færgerne.....	9
Årsregnskab for H.N. Andersen Kollegiet 1. august 2024 til 31. juli 2025.....	11
Godkendelse af overførsel af kommunegaranti vedrørende Maribo Varmeværk a.m.b.a.....	13
Godkendelse af revideret skema B for renoveringen af Rosenparken I, tilhørende Nakskov Almene	15
Job- og virksomhedsrapport, Lolland kommune, 2. kvartal 2025.....	18
Sag fra Leo Christensen - Forslag til et samlet Råstofcenter for hele Femernregionen.....	19
Åben orientering.....	20
Lukket: Lukket orientering.....	21
Godkendelse af referat.....	22

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

00.01.00-G01-21-24

Sagsfremstilling

Godkendelse af dagsorden til Byrådsmøde den 27. november 2025.

Beslutning

Godkendt.

Punkt 2: Budgetopfølgning 30. september 2025

00.32.00-Ø00-19-24

Sagsresumé

Sagen omhandler årets sidste budgetopfølgning pr. 30. september 2025.

Sagen er en beslutningssag.

Sagsfremstilling

Dette er årets sidste budgetopfølgning og giver et samlet overblik over de forventede økonomiske resultater for 2025.

Driften vurderes samlet set at fremstå tilfredsstillende, men der er fortsat markante forskelle mellem de enkelte udvalg. På baggrund af de seneste skøn forventes de samlede serviceudgifter at ligge omkring 30 mio. kr. under kommunens serviceramme.

Anlægsforbruget forventes at blive relativt højt med et samlet forbrug på knap 195 mio. kr. Til sammenligning udgjorde anlægsforbruget i 2024 godt 162 mio. kr.

Der foreslås en samlet negativ tillægsbevilling på knap 14 mio. kr. - hovedsageligt vedrørende driften. Der forventes samtidig overførsler til 2026 på 73 mio. kr., heraf 72 mio. kr. på driften. Det er en smule højere end overførslerne fra 2024 til 2025.

Likviditeten, målt efter kassekreditreglen (gennemsnittet af de seneste 365 dages likviditet), ligger generelt på et lavere niveau end i 2024. Den forventes at falde fra 103 mio. kr. ved udgangen af september til omkring 94 mio. kr. ved årets udgang – baseret på de nuværende forudsætninger.

Det samlede regnskabsresultat - eksklusive forventede overførsler - viser et underskud på 100,7 mio. kr., hvilket er 30,3 mio. kr. bedre end det korrigerede budget på 131 mio. kr. Det skyldes især et forventet mindreforbrug på arbejdsmarkedsområdet.

Resultat, mio. kr.	Korrigeret budget	Forventet regnskab	Forventet afvigelse	Forventede overførsler	Afvigelse uden forventede overførsler
Indtægter (skatter og tilskud)	-4.243,9	-4.241,3	2,6	0	2,6
Driftsudgifter	4.159,8	4.062,1	-97,6	72,0	-25,6
Renter	12,1	12,1	0,0	0	0,0
Anlæg	203,1	194,9	-8,2	1,0	-7,2
Resultat i alt	131,0	27,7	-103,3	73,0	-30,3

Indtægter

Siden årsskiftet har Lolland Kommune tilbagebetalt 16 mio. kr. i efterregulerede ejendomsskatter for perioden 2021 til 2023. I forbindelse med budgetopfølgningen pr. 31. maj blev der givet en tillægsbevilling på 13,4 mio. kr. Der foreslås derfor en tillægsbevilling på de resterende 2,6 mio. kr. under skatter som følge af en mindreindtægt (merudgift) vedrørende yderligere tilbagebetaling af efterregulerede ejendomsskatter.

Drift

Samlet set forventes et mindreforbrug på knap 26 mio. kr. på driften, når de skønnede overførsler til 2026 fratrækkes. Serviceudgifterne ligger omkring 15 mio. kr. højere end forventet, mens udgifterne til ikke-serviceområder ligger 41 mio. kr. lavere.

Mindreforbruget kan især henføres til Social- og Arbejdsmarkedsudvalget, der forventer mindreudgifter på knap 43 mio. kr. (eksklusive forventede overførsler til 2026). Det skyldes hovedsageligt lavere udgifter på arbejdsmarkedsområdet – særligt til varig forsørgelse.

Der forventes samtidig merudgifter på i alt 22 mio. kr. (eksklusive forventede overførsler til 2026), fordelt på

- Klima-, Teknik- og Miljøudvalget med 6,9 mio. kr. som følge af især stigende udgifter til færgedrift
- Ældre-, Omsorgs- og Sundhedsudvalget med 8,7 mio. kr. til fast vagt, mellemkommunale betalinger og madservice
- Økonomi- og Erhvervsudvalget med 6,8 mio. kr. primært vedrørende lov- og cirkulæreprogrammet, øgede udgifter til det sunde frokostmåltid samt flytning af opgaver på ældreområdet.

En nærmere gennemgang af afvigelserne på driften fremgår af **bilag 1**.

Der foreslås samlet set negative tillægsbevillinger på godt 15 mio. kr. til driften, hvoraf minus 34 mio. kr. er forventede mindreudgifter på arbejdsmarkedsområdet.

De samlede tillægsbevillinger til serviceudgifter udgør 19,3 mio. kr. Hvis de foreslåede bevillinger godkendes, vil bevillingsreserven reduceres fra 31,6 mio. kr. til 12,3 mio. kr.

Anlæg

De samlede anlægsudgifter forventes at udgøre 195 mio. kr., hvilket ligger tæt på det korrigerede budget på 203 mio. kr. Der er dog fortsat en mindre usikkerhed, da erfaringen viser, at skønnene kan overstige de endelige regnskabstal.

Der foreslås en samlet negativ tillægsbevilling på 1,4 mio. kr. til anlæg, hvoraf 0,6 mio. kr. vedrører midler til pleje af grønne områder i forbindelse med ny daginstitutionen, der foreslås omplaceret til driften.

Likviditet

Kommunens gennemsnitlige likviditet er svagt faldende og udgjorde 103 mio. kr. ved udgangen af september. Med de nuværende forudsætninger forventes den at falde til omkring 94 mio. kr. ved årets udgang, hvilket er et markant lavere niveau end ved udgangen af 2024.

Hvordan så det ud sidst - budgetopfølgningen 31. maj

Ved budgetopfølgningen pr. 31. maj var der en forventning om et driftsoverskud på 141,1 mio. kr. Dette er nu opjusteret til 179,2 mio. kr., primært som følge af lavere udgifter på driften – særligt på arbejdsmarkedsområdet.

Samtidig er den forventede driftsoverførsel til 2026 opjusteret til 72 mio. kr. mod 67 mio. kr. i den foregående opfølgning.

Økonomi

Bevillingsmæssige konsekvenser som følge af denne budgetopfølgning

Område	Indgår i indstillingspunkt	Bevilling, mio. kr.	Bevilling i alt, mio. kr.
Drift			-15,2
Klima-, Teknik - og Miljøudvalget	1	6,9	
Børne- og Skoleudvalget	2	-3,3	

Ældre-, Omsorgs- og Sundhedsudvalget	3, 4	8,7	
Social- og Arbejdsmarkedsudvalget	5	-34,2	
Økonomi- og Erhvervsudvalget	6, 7, 8	6,8	
Anlæg			-1,4
Udgifter til salg af grunde og bygninger	9	0,4	
Indtægter fra salg af grunde og bygninger	10	-1,2	
Overføres fra Sangfuglen i Nakskov til Klima-, Teknik- og Miljøudvalgets område til pleje af grønne områder ved Park og Vej	11	-0,6	
Finansiering			2,6
Skatter - tilbagebetaling af efterreguleret grundskyld	12	2,6	
Samlet kassehenlæggelse			-14

Nedenfor er vist de forventede bevillingsmæssige udeståender på driften, der ikke er medtaget.

Udvalg	Mio. kr.
Klima-, Teknik - og Miljøudvalget	0,1
Børne- og Skoleudvalget	-1,8
Social- og Arbejdsmarkedsudvalget	-8,7
Forventet mindreudgift i alt	-10,4

Planmæssige forhold/Lovgrundlag

Lolland Kommunes principper for økonomistyring.

Indstilling

Administrationen foreslår,

- at der til Klima-, Teknik- og Miljøudvalget gives en tillægsbevilling på 6,9 mio. kr. Dels 6,7 mio. kr. til dækning af forventet merforbrug på færgedriften finansieret af kassen via bevillingsreserven og dels 0,2 mio. kr. i 2025, 0,3 mio. kr. i 2026 og 0,2 mio. kr. i 2027 ved at budgetomplacere fra anlæg til drift til pleje af grønne områder ved børnehaven Sangfuglen
- at der til Børne- og Skoleudvalget gives en negativ tillægsbevilling på 3,3 mio. kr. Dels -2,7 mio. kr. til forventede mindreudgifter til erhvervsgrunduddannelserne, der tilføres kassen. Dels 0,4 mio. kr. til folkeskolens kvalitetsprogram jævnfør dette års lov- og cirkulæreprogram finansieret af kassen og dels -1,0 mio. kr. i 2025 og i de efterfølgende år, der budgetomplaceres til Økonomi- og Erhvervsudvalget til medfinansiering af sundt frokostmåltid i daginstitutionerne

3. at der til Ældre-, Omsorgs- og Sundhedsudvalget gives en tillægsbevilling på 10,6 mio. kr. Dels 0,7 mio. kr. finansieret af kassen til henholdsvis Kræftplan V og specialiseringsforløb i demens og psykiatri jævnfør dette års lov- og cirkulæreprogram og dels 9,9 mio. kr. til forventede nettomerudgifter i 2025 finansieret af kassen via bevillingsreserven
4. at der til Ældre-, Omsorgs- og Sundhedsudvalget gives en negativ tillægsbevilling på 1,9 mio. kr. i 2025, 2,9 mio. kr. i 2026, 2,0 mio. kr. i 2027 og 1,8 mio. kr. i årene frem til seks visitatorer dels til revisitation i forbindelse med indførelse af robotstøvsugere hos borgerne og dels til at implementere og drive ældreloven. Beløbet budgetomplaceres til Økonomi- og Erhvervsudvalget
5. at der til Social- og Arbejdsmarkedsudvalget gives en negativ tillægsbevilling på 34,2 mio. kr. til et samlet forventet mindreforbrug. De 1,5 mio. kr. er serviceudgifter og finansieres af bevillingsreserven i kassen, og de minus 35,7 mio. kr. er ikke serviceudgifter, som tilgår kassen
6. at der til Økonomi- og Erhvervsudvalget gives en tillægsbevilling på 0,2 mio. kr. i 2025. Dels 0,5 mio. kr. til driftsudgifter til Krogsbølle og dels minus 0,3 mio. kr. til lavere udgifter til Ren Energi Lolland finansieret af kassen via bevillingsreserven
7. at der til Økonomi- og Erhvervsudvalget gives en tillægsbevilling på 1,9 mio. kr. i 2025, 2,9 mio. kr. i 2026, 2,0 mio. kr. i 2027 og 1,8 mio. kr. i årene frem til seks visitatorer dels til revisitation i forbindelse med indførelse af robotstøvsugere hos borgerne og dels til at implementere og drive ældreloven. Beløbet budgetomplaceres fra Ældre-, Omsorgs- og Sundhedsudvalget
8. at der til Økonomi- og Erhvervsudvalget gives en tillægsbevilling på i alt 4,7 mio. kr. Dels 2 mio. kr. i 2025 og fremover til sundt frokostmåltid i daginstitutionerne. Beløbet finansieres med 1 mio. kr. fra Børne- og Skoleudvalget og 1 mio. kr. fra bevillingsreserven i kassen. Dels 2,7 mio. kr. i 2025 til ændrede opgaver som følge af lov- og cirkulæreprogrammet. Beløbet finansieres af kassen.

- alt i alt en kassetilførsel på 15,2 mio. kr. fra driften -

9. at der gives en tillægsbevilling 0,4 mio. kr. i udgifter til salg af grunde og bygninger
10. at der gives en negativ tillægsbevilling på 1,2 mio. kr. i indtægter vedrørende salg af grunde og bygninger
11. at der gives en negativ tillægsbevilling på anlæg på 0,6 mio. kr., idet beløbet overføres fra ny daginstitution, Sangfuglen, i Nakskov til driften på Klima-, Teknik- og Miljøudvalgets område, Park og Vej, til pleje af grønne områder tre år efter ibrugtagning af institutionen.

- alt i alt en kassetilførsel på 1,4 mio. kr. fra anlæg -

12. at der gives en tillægsbevilling på 2,6 mio. kr. til skatter vedrørende tilbagebetaling af efterreguleret grundskyld.

- alt i alt en kassetilførsel på 14 mio. kr. -

Beslutning

Godkendt.

Imod stemte Birthe Lauridsen, Enhedslisten, i det Enhedslisten mener at den politiske retning er forkert.

Behandlingsplan

Sagen afgøres af byrådet.

Bilag

Bilag 1 _budgetopfølgning Lolland Kommune 30. september 2025_ua

Bilag 2 _økonomisk ordbog_revideret maj 2024_tilg

Punkt 3: Endelige takster 2026, Børneområdet

27.03.12-G01-1-25

Sagsresumé

På baggrund af budgetvedtagelsen 2025 er der foretaget ny beregning af takster for 2026 vedrørende forældrebetaling for dagpleje, kommunale daginstitutioner, mv.

Sagsfremstilling

Taksterne for forældrebetaling for børn i den kommunale dagpleje, kommunale daginstitutioner, samt reviderede beløb for tilskud til private daginstitutioner og private pasningstilbud er blevet genberegnet med baggrund i vedtagelsen af budgettet for 2026 den 9. oktober 2025.

Taksterne fastsættes med udgangspunkt i kommunens driftsudgifter til området ud fra det vedtagne budget. Taksterne på dagtilbudsområdet er beregnet som 25 procent af kommunens bruttodriftsudgifter på hver tilbudstype. Taksten på dagpleje stiger fra 2025 til 2026 som følge af et faldende børnetal til at dække områdets fællesomkostninger samt etablering af gæstehuse og legestuer.

Planmæssige forhold/Lovgrundlag

Dagtilbudsloven.

Taksterne til afregning af privatinstitutioner og private pasningsordninger følger dagtilbudslovens paragraf 36, paragraf 37, paragraf 38 og paragraf 80.

Indstilling

Administrationen indstiller, at udvalget drøfter de reviderede takster og fremsender det endelige takstblad til Økonomi- og Erhvervsudvalget samt Byrådets godkendelse.

Tidligere beslutning

Beslutning fra Børne- og Skoleudvalget, den 13. november 2025, punkt 8:

Fraværende: Eric Steffensen

Indstilles godkendt.

Beslutning fra Økonomi- og Erhvervsudvalget, den 19. november 2025, punkt 3:

Indstilles godkendt.

Beslutning

Godkendt.

Bilag

Takstoversigt 2026

Punkt 4: Oliepristillæg færgerne

13.25.00-A00-1-25

Sagsresumé

Drøftelse af oliepristillæg til færgetaksterne. Sagen var dagsordenssat på Ø-kontaktudvalgsmødet d.20. oktober til orientering, men blev af tidsmæssige årsager ikke drøftet. Der foreligger således ikke en anbefaling fra Ø-kontaktudvalget. I denne sag skal KTM-udvalget tage stilling til om, og hvordan taksterne skal justeres med baggrund i udviklingen i oliepriserne.

Sagsfremstilling

Siden medio 2022 har der været et olietillæg til de normale takster på færgerne. Dette bortfalder med de nye takster for 2026.

Olietillægget er på nuværende tidspunkt beregnet med udgangspunkt i en literpris på 6 kr. Da olietillægget blev indført første gang i 2022, blev det besluttet, at prisen skal kontrolleres hvert kvartal. Hvis prisen stiger eller falder med mere end en krone, skal der ske genberegning. I dette tilfælde betyder det, at der skal ske genberegning, hvis prisen er faldet til under 5 kr. eller steget til over 7 kr.

I andet kvartal 2025 var olieprisen i gennemsnit 4,64 kr. pr. liter, og i tredje kvartal 2025 var olieprisen i gennemsnit 4,91 kr. pr. liter. Begge kvartaler har olieprisen således været under 5 kr. pr. liter.

En genberegning af taksterne for 2025 med udgangspunkt i de lavere oliepriser er vedhæftet.

Reduktion af olietillægget kræver, at Byrådet træffer beslutning herom. En sag om det lavere olietillæg skal forelægges Klima-, Teknik- og Miljøudvalget på mødet d. 10. november 2025, hvorefter den kan komme på Byrådets møde d. 27. november 2025. Herefter kan det lavere olietillæg blive implementeret. Det lavere olietillæg vil således først kunne træde i kraft i december 2025. Fra 1. januar 2026 træder de nye takster i kraft, som blev vedtaget på Byrådets møde d. 18. september 2025, hvor der ikke længere opkræves et separat olietillæg.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Klima- Teknik- og Miljøudvalget beslutter, om der skal ske en generel justering af taksterne for den resterende del af 2025 som konsekvens af de faldende oliepriser. Eller om de faldende oliepriser i 2025 på anden vis, skal afspejles i en billigsgørelse af taksterne.

Tidligere beslutning

Beslutning fra Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, den 10. november 2025, punkt 8:

Fraværende: Ann-Britt Lærkedahl

Klima- Teknik- og Miljøudvalget indstiller over for Økonomi- og Erhvervsudvalget, samt Byrådet, at der som konsekvens af de faldende oliepriser

1. skal ske en justering af taksterne med virkning fra 1. december 2025.
2. at der fra og med 2026 indføres en takstkategori på 90 kr. for en Øbo-bil.

Beslutning fra Økonomi- og Erhvervsudvalget, den 19. november 2025, punkt 4:

Økonomi- og Erhvervsudvalget indstiller, som konsekvens af de faldende oliepriser, at

1. der skal ske en justering af taksterne med virkning fra 1. december 2025, og der fra og med 2026 indføres en takstkategori på 90 kr. for en Øbo-bil

Beslutning

Godkendt, dog som konsekvens af de faldende oliepriser, skal der

1. skal ske en justering af taksterne med virkning fra 1. december 2025 – 31. december 2025, og
2. der fra og med 2026 indføres en takstkategori på 90 kr. for en Øbo-bil.

Behandlingsplan

KTM, ØKE, Byråd

Bilag

Genberegnete olietillæg 2025

Punkt 5: Årsregnskab for H.N. Andersen Kollegiet 1. august 2024 til 31. juli 2025.

00.32.00-G01-27-19

Sagsfremstilling

På vegne af bestyrelsen for H.N. Andersen Kollegiet fremsender administrationen kollegiets årsregnskab for perioden 1. august 2024 til 31. juli 2025 til godkendelse.

Økonomi

Ungdomsboliginstitutionens formål er, at etablere og drive en institution for unge under uddannelse, efter de regler, der gælder for selvejende ungdomsboliginstitutioner, der er opført med offentlig støtte.

Regnskabet udviser et overskud på 33 kr. mod sidste års overskud på 19.904 kr.

Resultatet opnås efter henlæggelser på 941.234 kr. til vedligehold og fornyelser. Regnskabsårets udgifter til planlagt og periodisk vedligeholdelse samt fornyelser på 1.035.498 er dækket af tidligere års henlæggelser.

I revisionsprotokollatet anfører revisor følgende kommentarer til årsregnskabet:

- Lovens minimumskrav til henlæggelse til planlagt vedligeholdelse og fornyelser er overholdt. Der er ikke henlagt ekstraordinært til planlagt vedligeholdelse men 290 kr. pr. kvadratmeter eller 696.000 kr. til fornyelser. Der er henlagt i alt 941.234 kr. i år og der er anvendt 1.035.498 kr. til planlagt og periodisk vedligehold samt fornyelser.
- Lejetabet er på 109.120 kr. eller et tab på 4,8 procent, hvor det sidste år udgjorde 10,4 procent af de samlede omkostninger.
- Der er en aftalekonto i Danske Bank om binding af 2.000.000 kr. i perioder for at opnå en højere rente.
- I forbindelse med indhentning af engagementsopgørelse fra Danske Bank konstateres, at administrator Joan Skaftø har enefuldmagt til selskabets bankkonto. Revisionen henleder bestyrelsens opmærksomhed på, at dette kan øge risikoen for såvel tilsigtede som utilsigtede fejl. Revisionen har IKKE konstateret fejl som følge heraf.
- Statslån, der er forfaldne, udgør 1.619.051 kr. Der er indgået afdragsordning med 150.000 kr. årligt. Ikke forfaldne statslån udgør 1.450.000 kr., der forfalder i 2039.

I ledelsesberetningen anføres der:

- Årsresultatet må betegnes som værende tilfredsstillende.
- Lolland Kommune bakker godt op om kollegiet ved at yde en driftsstøtte på 200.000 kr.
- Kollegiet har i regnskabsåret fået udført 2. og sidste etape med nyt tagpap på ejendommens tag. Den sidste etape er blevet fremrykket til også at blive udført i regnskabsåret, hvilket betyder, at der er sket en væsentlig budgetoverskrivelse på konto til vedligehold, der er dækket af de henlagte midler. Det var langt den billigste løsning at få udført det resterende arbejde i en arbejdsgang, og især set i lyset af at kollegiet har formået at spare op til opgaven, så midlerne var til stede.
- Den næste store vedligeholdelsesopgave er gennemgang og udskiftning af rørene til brugsvand i kollegiets krybekælder.
- Der var afsat 9 procent til lejetab i kollegiets budget, og det kan konstateres, at lejetabet i regnskabet udgør 4,8 procent, hvilket må betragtes som værende tilfredsstillende.
- Bestyrelsen har fortsat et ønske om at fremtidssikre H.N. Andersen Kollegiet ved at opføre 10 nye 2-personers boliger. Det vil styrke og udvide kollegiets position som udlejer af boliger til unge under uddannelse. Finansieringen af et eventuelt byggeri er afhængig af donationer og støtte fra nogle af de større fonde, hvilket der det kommende år vil blive arbejdet på.
- Samarbejdsaftalen med Jobcenter Lolland, CELF og VUC Storstrøm udløb pr. 31. juli 2025 og der vil blive udarbejdet projektregnskab for perioden. Det er meget glædeligt, at kollegiets nære samarbejdspartnere har ønsket at indgå en ny aftale for perioden 1. august 2025 til 31. januar 2027. Projektet bidrager væsentligt med hjælp og støtte til kollegiets unge, som af en eller anden grund har brug for en ”ekstra håndsrækning”.

Revisionen anfører at deres revision ikke har givet anledning til bemærkninger.

Indstilling

Administrationen indstiller årsregnskabet for perioden 1. august 2024 til 31. juli 2024 til godkendelse i Byrådet.

Tidligere beslutning

Beslutning fra Økonomi- og Erhvervsudvalget, den 19. november 2025, punkt 6:

Indstilles godkendt.

Beslutning

Godkendt.

Bilag

Underskrevet årsrapport 2024-25

Underskrevet revisionsprotokollat 2024-25

Punkt 6: Godkendelse af overførsel af kommunegaranti vedrørende Maribo Varmeværk a.m.b.a

00.34.00-Ø60-4-25

Sagsresumé

Maribo Varmeværk a.m.b.a har anmodet Lolland Kommune om at vedstå garantien for lånene, når gælden overdrages i forbindelse med sammenlægningen med Sakskøbing Fjernvarmeselskab a.m.b.a.

Sagsfremstilling

Maribo Varmeværk a.m.b.a og Sakskøbing Fjernvarmeselskab a.m.b.a har indgået en betinget fusionsaftale.

I den forbindelse har Maribo Varmeværk a.m.b.a. i august 2025 anmodet Lolland Kommune om at give tilsagn til, at kommunens lånegarantier, som pr. 31. oktober 2025 udgør 46,9 mio. kr., kan overdrages til Sakskøbing Fjernvarmeselskab a.m.b.a., der efter fusionen videreføres under navnet Sydhavsvarme a.m.b.a.

Lolland Kommune skal fastsætte en løbende garantiprovision, som lever op til både national ret og EU-ret. Da der er tale om et nyt selskab, har Lolland Kommune anmodet BDO om assistance til at fastsætte størrelsen på den løbende garantiprovision.

BDO har gennemført en kreditvurdering af det nye selskab baseret på Moody's metodologi for kreditvurdering af regulerede forsyningsselskaber. Vurderingen placerer selskabet i kategorien "*stærk betalingssevne*", hvilket danner grundlag for, at den løbende garantiprovision kan fastsættes til 0,55 %.

BDO bemærker, at de ikke er et egentligt kreditvurderingsbureau, men at deres erfaring viser, at resultaterne af deres modeller som udgangspunkt svarer til vurderinger foretaget af andre leverandører på området.

BDO tages forbehold for vurderingens resultat, idet de ikke har haft mulighed for at inddrage parternes forventninger som følge af manglende endeligt budget for det fusionerede varmekværk (som først foreligger ved indrapporteringen til Forsyningstilsynet). BDO bemærker endvidere, at de ikke har kunnet vurdere, om de anvendte forudsætninger – herunder forventede anlægssummer og tilslutningstal – er realistiske.

Økonomi

På baggrund af BDOs notat, fastsættes den løbende garantiprovision til 0,55 procent. Den løbende garantiprovision for Maribo Varmeværk a.m.b.a var pr 31/12 2024 fastsat til 0,4 procent. Der er derfor tale om en stigning på 0,15 procentpoint.

Såfremt Lolland Kommune ikke godkender overførslen af de eksisterende garantier til det nye selskab, vil Kommunekredit som udgangspunkt kunne kræve de garanterede lån indfriet, idet det oprindelige selskab ophører som låntager ved fusionen. Lolland Kommunes garantiforpligtelse vil dermed kunne blive aktuel, og risikerer at skulle indfri lånene helt eller delvist.

Planmæssige forhold/Lovgrundlag

I henhold til bekendtgørelse om kommuners låntagning og meddelelse af garantier mv. kan kommunen uden deponering garantere for lånoptagelsen til udgifter til opførelse, opretning samt forbedring af kollektive energiforsyningsanlæg.

Indstilling

Administrationen indstiller,

- At lånegarantierne på 46,9 mio. kr., ved fusionens gennemførelse, overdrages til Sydhavsvarme a.m.b.a.
- At den løbende garantiprovision fastsættes til 0,55 procent.

Tidligere beslutning

Beslutning fra Økonomi- og Erhvervsudvalget, den 19. november 2025, punkt 5:

Indstilles godkendt.

Beslutning

Godkendt.

Bilag

Notat BDO Garantiprovision - Lolland Kommune - Sydhavsvarme

Punkt 7: Godkendelse af revideret skema B for renoveringen af Rosenparken I, tilhørende Nakskov Almene Boligselskab

03.02.13-P19-2-25

Historik

Byrådet godkendte skema A i maj 2020. Skema B blev godkendt i okt. 2024.

I hovedtal er der følgende ændringer:

	Skema A	Skema B okt. '24	Revideret skema B nov. '25
Gr. 1 arbejder i mio. kr.	70,2	103,3	103,3
Gr. 2 og 3 arbejder i mio. kr.	49,2	116,0	161,0
Samlet i mio. kr.	119,4	219,3	284,3

På skema B i okt. 2024 blev lejen pr. m2 efter ombygning er beregnet til:

30 nye tilgængelige boliger i stueplan: 1.111 kr. pr. kvm.pr. år

30 nye moderniseret boliger på 1 sal: 1.027 kr. pr. kvm.pr. år

30 helt nye rækkehuse: 1.148 kr. pr. kvm.pr. år

De nye lejekonsekvenser fremgår af økonomiafsnittet. Den lavere leje skyldes kontanttilskud fra Landsbyggefonden givet som udbetaling af reguleringskontomidler.

Sagsresumé

Byrådet skal tage stilling til ansøgning om godkendelse af revideret skema B for afdeling 1, Rosenparken. Ansøgningen omfatter en opdateret økonomi, låneoptag, kommunal garantistillelse, reviderede huslejer samt anvendelse af midler fra reguleringskontoen.

Projektet er fortsat uændret i sin helhed og omfatter både ombygning og nybyggeri, herunder etablering af et nyt fælleshus. Den aktuelle ansøgning omfatter kun ombygningsdelen.

Sagsfremstilling

Nakskov Almene Boligselskab har fremsendt en revideret ansøgning om skema B for afdeling 1, Rosenparken. Ansøgningen omfatter en opdatering af økonomi, låneoptag, kommunal garantistillelse, reviderede huslejer samt anvendelse af midler fra reguleringskontoen.

Projektet omfatter både ombygning af eksisterende blokke og opførelse af nye boliger og fælleshus, hvorved der skabes moderne, tilgængelige og energieffektive boliger.

Det overordnede formål er at løfte boligkvaliteten i området, forbedre tilgængeligheden for ældre og handicappede beboere, samt at styrke områdets attraktivitet som en del af den samlede udvikling af Nakskov by. Projektet i Rosenparken har således til formål at sikre dels en helhedsorienteret bygningsmæssig opgradering af boligafdelingen samt fremtidssikre bebyggelsen så den er attraktiv for en bredere målgruppe.

Denne reviderede ansøgning omfatter kun ombygningsdelen af projektet, som er støttet af Landsbyggefonden. Siden byrådets tidligere godkendelse af skema B er der sket en række projektrelaterede og markeds-mæssige ændringer, der har

haft væsentlig betydning for projektets økonomi.

Ved den oprindelige godkendelse var det forudsat, at entreprisen kunne gennemføres som en traditionel hovedentreprise. Imidlertid viste det sig, efter markedssondering, at det lokale og regionale entreprenørmarked ikke kunne levere et økonomisk forsvarligt tilbud inden for de oprindelige rammer, bl.a. på grund af mangel på arbejdskraft og stigende materialepriser.

For at kunne fastholde projektets gennemførelse blev det derfor besluttet at udbyde opgaven som et projektudviklingsforløb efter AB18 med tilhørende appendix, hvor bygherrens rådgivere samarbejder tæt med en hovedentreprenør i udviklingsfasen. Denne model er i stigende grad anvendt i større almene renoveringsprojekter for at sikre kvalitet, udførbarhed og økonomisk gennemsigthed.

Projektudviklingsmodellen indebærer, at der ved hvert faseskift (projektudviklingsfase, myndighedsfase og udbudsprojekt) sker genberegning og regulering af priser, når forhold fremkommer, som hovedentreprenøren ikke kunne forudse ved tidligere faser. Disse justeringer er dokumenteret i entreprenørens prissætningsark, vedlagt som bilag.

I forløbet fra november 2023 til juni 2025 er entreprisensummen for ombygningen af de tre blokke samt nedrivningen af tre øvrige blokke og varmecentralen steget med 33,2 mio. kr. ekskl. omkostninger.

De væsentligste årsager til stigningen er:

- Ændret udførelsesplan: projektet planlagt med løbende genhusning, således at beboere har kunnet blive i afdelingen, mens der bygges. Det har forlænget byggeperioden, men gjort det smidigere, da der er ikke ledige boliger uden for afdelingen.
- Indeksering: Den nye entreprisepris er afgivet i juni 2025 og indeholder løbende prisudvikling fra 2023 til 2025.
- Miljøsanering: Ved forundersøgelser er der konstateret asbest i rørføringer i stueetager, hvilket har nødvendiggjort en udvidet sanering.
- Genbrug af byggematerialer: Projektet omfatter genanvendelse af mursten fra nedrevne bygninger, hvilket har medført udgifter til opbevaring og håndtering.

Samlet set har de nævnte forhold påvirket anlægsøkonomien betydeligt. På den baggrund anmodede boligselskabet i juni 2025 Landsbyggefonden om forhøjelse af anlægssummen.

Landsbyggefonden har tilkendegivet, at projektet kan gennemføres inden for fondens støttevilkår, og fonden har godkendt en forhøjelse af anlægssummen med i alt 65 mio. kr., jf. vedlagt dokumentation.

Den forhøjede anlægssum nødvendiggør en opdateret kommunal godkendelse af låneramme, garantistillelse og huslejeniveauer, samt frigivelse af midler fra reguleringskontoen.

Økonomi

Nakskov Almene Boligselskab anmoder om kommunal godkendelse af følgende:

- Forhøjelse af lånerammen med i alt 35.000.000 kr.
 - Heraf støttet lån: 0 kr.
 - Heraf ustøttet lån: 35.000.000 kr.
- Forhøjelse af kommunal garantistillelse til:
 - Ustøttet lån: 86.843.000 kr. (79,34 %)
 - Støttet lån: 103.291.000 kr. (100 %)
- Anvendelse af reguleringskontomidler med tilbagevirkende kraft for perioden 2016–2025 på i alt 68.500.000 kr., udbetales over projektperioden, med hovedudbetaling i 4. kvartal 2025.

Husleje

Efter gennemført renovering og sammenlægning med det nye byggeri (30 rækkehuse) forventes huslejeniveauet som følger:

Boligtpe	Husleje kr./m ² /år
Nye tilgængelige boliger i stueplan	1.074
Moderniserede boliger på 1. sal	974
Nye rækkehuse	1.176

Den gennemsnitlige husleje for de renoverede boliger udgør 1.024 kr./m²/år, hvilket er lavere end sammenlignelige nye boliger i området.

Den forhøjede støtte og anvendelsen af reguleringskontomidler betyder, at huslejen ikke stiger trods de øgede anlægsudgifter.

Høring/Udtalelse

Organisationsbestyrelsen har på møde 30. sept. 2025 godkendt revideret Skema B anlægsbudget herunder afledte konsekvenser, som omfatter: ny huslejberegning for de 3 boligtyper med en gennemsnitlig husleje svarende til 1.024 kr./m², behov for øget garantistillelse fra Lolland Kommune svarende til 65 mio. kr., øget låneramme svarende til 35 mio. kr., ansøgning om udbetaling af reguleringskontoen med tilbagevirkende kraft for perioden 2016-2025 i størrelsesorden 68,5 mio. kr.

Indstilling

Administrationen indstiller til Byrådet godkendelse:

1. Det reviderede skema B for Nakskov Almene Boligselskab afd. 1, Rosenparken.
2. Forhøjelse af den samlede låneramme med 35.000.000 kr.
3. Forhøjelse af den kommunale garantistillelse til
 - o ustøttet lån på 86.843.000 kr. (79,34 %)
 - o støttet lån på 103.291.000 kr. (100 %)
4. Anvendelse af reguleringskontomidler på i alt 68.500.000 kr.
5. De nye huslejeniveauer som angivet under økonomi-afsnittet.

Tidligere beslutning

Beslutning fra Økonomi- og Erhvervsudvalget, den 19. november 2025, punkt 9:

Indstilles godkendt.

Beslutning

Godkendt.

Behandlingsplan

ØKE-BY

Bilag

Bilag 1: Renovering_støttet_skema B_bossinf_30.10.25

Bilag 2: Renovering_ustøttet skema B_bossinf_30.10.25

Bilag 3: Nakskov almene boligselskab - Rosenparken opdatering af skema B ansøgning

Bilag 4: Projektmateriale ombyg + fælleshus

Bilag 5: Nakskov almene boligselskab - Rosenparken opdatering af skema B ansøgning

Bilag 6: Nakskov almene boligselskab - Rosenparken opdatering af skema B ansøgning

Bilag 7: Anlægsbudget rev.28.07.2025 NYT SKEMA B

Punkt 8: Job- og virksomhedsrapport, Lolland kommune, 2. kvartal 2025

00.17.00-A50-2-21

Sagsresumé

Erhvervshus Sjælland har fremsendt link til rapport med opdaterede jobtal for 2. kvartal 2025, og tal for nye virksomheder i Lolland kommune for 3. kvartal 2025.

Sagsfremstilling

Erhvervshus Sjælland har fremsendt link til jobrapport med opdaterede jobtal for 2. kvartal 2025, og tal for nye virksomheder i alle kommuner i Region Sjælland for 3. kvartal 2025. (link:

Jobrapport: <https://app.powerbi.com/view?r=eyJrJmM5OGY0ZDQzMGI4Yy00MTljLThkYmtZTYxZjRkZDk2NjU2IiwidCI6ImFkYmI2ZDZILWNIzGYtNDUzOS1iMTM3LTJjMmM5OGY0ZGFZiIsImMiOiJ9>

Nye virksomheder: <https://app.powerbi.com/view?r=eyJrJmM5OGY0ZDQzMGI4Yy00MTljLThkYmtZTYxZjRkZDk2NjU2IiwidCI6ImFkYmI2ZDZILWNIzGYtNDUzOS1iMTM3LTJjMmM5OGY0ZGFZiIsImMiOiJ9>

Erhvervshus Sjælland skriver, at beskæftigelsen i den private sektor i Region Sjælland i 3. kvartal 2025 ligger omkring 0,7 % højere end samme kvartal året før. Der er fortsat fremgang på det sjællandske jobmarked, men tempoet er tydeligt aftaget. Tallene er fortsat påvirket af slagterilukningen i Ringsted, som trækker den samlede udvikling markant ned. Ses der bort fra denne effekt, er der fortsat fremgang i brede dele af det sjællandske erhvervsliv, hvor særligt bygge- og anlægsbranchen samt vidensservice fortsætter den opadgående tendens. Samtidig vidner tallene for handel samt hotel- og restaurationsbranchen om en stærk sommersæson i regionens turismeerhverv, mens der til gengæld er tilbagegang inden for transport og landbrug.

Iværksætteraktiviteten i regionen viser et stabilt og fortsat højt niveau. I 3. kvartal 2025 blev der etableret 1.385 nye virksomheder – en stigning på godt 5 % i forhold til samme periode sidste år. Flest nye virksomheder ses fortsat inden for bygge- og anlægsbranchen samt servicefagene, mens handel og transport ligger lavere end tidligere. Særligt de hovedstadsnære kommuner som Roskilde, Køge og Greve ligger højt, men der er også god aktivitet i mange af regionens øvrige kommuner. I rapporterne kan man se, hvordan udviklingen har været i hver enkel kommune, og sammenligne med de øvrige kommuner i Region Sjælland.

Dykker man ned i tallene fra Lolland kommune, så er udviklingen i jobskabelsen i industrien især drevet af Vestas. EHSJ's talmateriale viser f.eks. at Vestas i september 2024 havde 320 personer ansat. Det tal er vokset til 680 personer i januar 2025. I bygge og anlægssektoren har der været en moderat stigning. Det indikerer, at Femernbyggeriet har nået et stabilt niveau, hvor antallet af medarbejdere ligger relativt stabilt på 2600-2700 personer. Tallene indikerer, at bygge & anlægsbranchen fortsat har det godt på Lolland.

Hvis man dykker ned i tallene for turismeudviklingen på Lolland, så viser jobskabelsen i hotel og restaurationsbranchen et rundt 0 i 2. kvartal 2025. Det kan umiddelbart undre, når tal fra Visit Denmark indikerer, at Lolland-Falster er et af de steder i Danmark, der har vækstet mest gennem den seneste tid. Forklaringen skyldes imidlertid, at udviklingen gennem det sidste år har været utrolig høj, og at den nu også har ramt et niveau. Tal for sommeren 2025 er endnu ikke tilgængelige, hvilket måske kan ændre billedet. Jobskabelsen inden for hotel og restauration i Lolland kommune har i 2024 og 2025 set ud som følger;

		Antal forøgelse i personer
2024	2. kvartal	108
	3. kvartal	60
	4. kvartal	24
2025	1. kvartal	59
	2. kvartal	0

Det indikerer, at der inden for det sidste år har været en ekstraordinær stor udvikling i jobskabelsen inden for turismeudviklingen på Lolland.

Indstilling

Administrationen indstiller:

At; de nye job- og virksomhedsrapporter tages til efterretning

Tidligere beslutning

Beslutning fra Økonomi- og Erhvervsudvalget, den 19. november 2025, punkt 11:

Indstilles at sagen tages til efterretning.

Beslutning

Orientering taget til efterretning

Bilag

Udvalgte pointer i job- og virksomhedsrapport.docx

Punkt 9: Sag fra Leo Christensen - Forslag til et samlet Råstofcenter for hele Femernregionen

86.07.00-A00-1-25

Sagsresumé

Leo Christensen har fremsendt sagen til behandling på byrådsmødet den 27. november 2025.

Sagsfremstilling

Fremtidens klimatilpasning og udbygning af infrastrukturen vil i fremtiden kræve stadig større tilførsel af råstoffer i form af sand, sten, grus m.m., råstoffer som vi har meget lidt tilbage af i Østdanmark. Dette forslag beskriver en metode til at tilvejebringe dette materiale fra havet og dermed gemme landbaserede forekomster til kommende generationer.

Staten har besluttet at videreføre Europas største støberi placeret i Rødbyhavn. Samtidig er geografien omkring havn og industrianlæg udpeget som en af seks nye industrihub og Lolland kommune arbejder målrettet med dette koncept. Med motorvej, elektrificeret jernbane, en af Danmarks største havneanlæg samt potentielt mindst 700 hektar industriopland, har vi alle muligheder for at løse nogle af Danmarks store ressourceproblemer.

Fremtidens udvikling styres i højere grad af sikkerhed for tilgang til ressourcer end penge alene. Det kan Lolland kommune sammen med staten udnytte. Vi ved at behovet for beton bliver enormt i fremtiden. Det betyder også en afhængighed af udenlandske kemikaliekoncerner der leverer hærder og kemi til at neutralisere salt. Det vi kan er at udvikle metoder der fjerner behovet for udenlandsk indflydelse på produktionen.

Lolland har nogle helt specielle ressourcer der kan bringes i anvendelse. Vi betaler for at pumpe 100 millioner m³ ferskvand væk. Med en brøkdel af dette vand kan vi fremstille saltfrie råmaterialer i form af vasket sand og grus. Med vores grønne elproduktion kan vi skabe en bæredygtig produktion. Cement kan vi hente i Aalborg og vi kan eksportere via havn, jernbane og vejnet.

Økonomi

I en kommunal forberedelsesfase kan processen politisk styres af økonomiudvalget. Det praktiske arbejde og de mange kontakter der skal etableres kan udføres af BLF og ikke mindst Femern Belt Forum, da hele konceptet kan have stor interesse i hele Femernregionen. Hvis man efter en idefase vælger at fortsætte i projektregi, vil finansiering etableres med ekstern støtte.

Planmæssige forhold/Lovgrundlag

Dette kan kun lovliggøres gennem et landsplandirektiv

Indstilling

Leo Christensen indstiller, at Lolland kommune iværksætter en screening gennem BLF og Femern Belt Forum.

Det indstilles, at Lolland kommune kontakter den nye storregion som har ansvaret for råstoffer på land i regionen. De bør kobles på en projektudviklingsfase.

Beslutning

Forslag oversendt til det nye byråd

Bilag

RÅSTOFINDVENDING 2025.pdf

Punkt 10: Åben orientering

00.01.00-G01-21-24

Sagsfremstilling

Åben orientering til Byrådsmøde den 27. november 2025.

1. Brev fra Ankestyrelsen - Lolland Kommunes kvalitetsstandarder.

Beslutning

Taget til efterretning.

Bilag

Brev fra Ankestyrelsen - Lolland Kommunes kvalitetsstandarder

Punkt 11: Lukket: Lukket orientering

00.01.00-G01-21-24

Taget til efterretning.

Punkt 12: Godkendelse af referat

00.01.00-G01-21-24

Sagsfremstilling

Godkendelse af referat fra Byrådsmøde den 27. november 2025.

Beslutning

Godkendt.